

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki

TELEFON: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CHelsea 3-1242
No. 224. — Štev. 224. NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 24, 1936 — ČETRTEK, 24. SETTEMBRA, 1936 Volume XLIV. — Letnik XLIV.

NAJVAŽNEJŠA VLADNA POSTOJANKA PRED PADCEM

PO VROČI BITKI PRI MAQUEDI SO FAŠISTI RAZBILI BOJNO ČRTO, KI JO JE BRANILO 30,000 VOJAKOV

"Nosi puško, ali gradi obrambo!" — Velika ojačenja poslana v Toledo. — Vladni vojaki bombardirali Oviedo. — Polovica mesta v plamenih. — Uporniki upajo na kmalošnji padec Madrida.

MADRID, Španka, 23. septembra. — Španka vlada je po radio pozvala vse sposobne Špance, ki morejo nositi puško, ali graditi obrambo, da stopijo v armado, da bo ustavljeno prodiranje fašistov proti glavnemu mestu.

Vlada naznanja, da so se vsi njeni vojaki podvrgli disciplini in postavam. Vojaki hodijo po kavarnah in restavracijah in vprašajo vsakega: "Zakaj nisi na fronti?"

Vse ulice so preplavljene z letaki, ki pozivljajo mlade delavce, da vstopijo v nov bataljon za kopanje strelnih jarkov in za postavljanje žične ograje. Ta brigada bo nosila ime "Ne smejo dalje!"

Vladno poročilo naznanja, da so njeni aeroplani bombardirali Oviedo in da je polovica mesta v plamenih.

V Guadarrama pogorju so vladne čete odbile fašistični napad, pri katerem so imeli fašisti 72 mrtvih in 200 ranjenih.

Vladni letalci so zopet bombardirali Cordobo in Granado; v Aragon okraju pa so vladne čete zavzele sanatorij Otero, ki so ga uporniki rabili za vojašnico.

TALAVERA de la Reina, Španka, 23. sep. — Tuji legjonarji in Marokanci pod poveljstvom generala Franca prodirajo proti jugovzhodu, da osvoje oblegane kadete v Alcazarju. Fašisti so zasedli Torrijos, 18 milj od Toleda in so se združili z južno uporniško armado. Torrijos je zadnje mesto ob cesti proti Toledu.

Izbrani marokanski vojaki, ki ne kažejo nikake utrujenosti iz bojev pri Maquedi, brezobzirno razbijajo sovražne barikade in prodirajo proti Toledu.

V veliki bitki pri Majuedi so fašisti razbili močno bojno črto, katero je branilo 30,000 vojakov. Svojemu uspehu se ima general Franco v prvi vrsti zahvaliti aeroplanom, ki so letali nad sovražnikom 90 čevljev visoko in so streljali s strojnimi.

General Franco je naskočil Maquedo z dveh strani. Več dni je artilerija obstreljevala postojanke, nato pa so pričeli bombardirati aeroplani. Zatem pa je ukazal tujim legijonarjem in Marokancem, da naskočijo višine nad vasjo. Po dve uri trajajočih bojih so fašisti vdrl v vas in jo zasedli.

Toledo brani okoli 10,000 vladnih vojakov. Iz Madrida prihajajo neprestano ojačenja. Mesto leži na griču in ima mnogo naravnih utrd. General Franco bo skušal na vzhodu zasedi cesto, da vlada ne bo mogla iz Madrida pošiljati ojačenja.

Poleg tega, da želi general Franco osvoboditi kadete v Alcazarju, ki se nahaja na najvišji točki Toleda, hoče tudi premagati to močno vladno postojanko, da si zavaruje svoje hrbet pri prodiranju proti glavnemu mestu.

General Franco ima v svojem prodiranju proti Madridu štiri dobro izvežbane armade, ki so pričlane, da bodo v glavnem mestu v nekaj dneh.

Vlada naglo pošilja vojake na fronto. Osem milj Maquede so vladne čete močno utrdile svoje postojanke v zadnjem upanju, da zadrže prodiranje fašistov.

Konvencija Amer. legije proti tujezemcem

VODITELJI STRANKE PRI ROOSEVELTU

V četrtek bo konferenca v Beli hiši v Hyde Park. Roosevelt ničesar ne pove o namenu konference.

HYDE PARK, N. Y., 23. sep. — Predsednik Roosevelt je v svojo hišo v Hyde Park poklical na konferenco demokratske voditelje. Toda predsednik ni hotel povedati, ali je poklical voditelje, da od njih sliši njihovo mnenje, ali pa jim bo razložil svoj načrt za kampanjo. Časnikarskim poročevalcem je samo povedal, da bo predsednik narodnega demokratskega odbora James A. Farley pripeljal 10 do 12 demokratskih voditeljev.

Med njimi, ki bodo prišli na konferenco, bosta tudi senatorja Joe Robinson in Guffey. Med navzočimi bo pa tudi nekaj demokratskih voditeljev države New York.

Danes je predsednik zopet razpravljaj o farmerskem problemu. Med njegovimi obiskovalci je bil predsednik Farm Bureau Federation, Edward A. O'Neal, ki je predlagal, da se ustanovi farmerski odbor, ki bo reševal farmersko vprašanja. Pozneje je rekel O'Neal, da je predsednik odobril njegov predlog.

V vseh svojih dosedanjih govorih je predsednik zatrjeval da so nepolitični. Ko ga je nek časnikarski poročevalec vprašal, kak namen ima konferenca ta četrtek, se je predsednik naslonil na svoj stol in se smejal. Ko je potegnil svojo cigareto, je priznal, da bo na konferenci zares razpravljaj z voditelji o političnih vprašanjih.

Predsednik pa je rekel, da njegovi načrti za kampanjo v oktobru še niso izdelani. Prihodnji teden bo govoril na demokratski konvenciji v Syracuse, N. Y.

PREDSEDNIKOVA SOPROGA OKREVALA

WASHINGTON, D. C., 23. septembra. — Kot naznanja zdravnik dr. Ross T. McIntire, je predsednikova soproga, ki je bolna za influenco, že toliko okrevala, da je vstala iz postelje ter se izprehajala po Beli hiši. Najbrže bo že mogla v nekaj dneh odpotovati v Hyde Park, kjer se nahaja predsednik.

RUSKI MANEVRI V SIBIRIJI

HARABOVSK, Rusija, 23. septembra. — Pod vodstvom maršala V. K. Bluecherja sio se pričeli veliki jesenski manevri, katerih se je udeležilo mnogo štabnih častnikov iz Moskve.

MLEKARSKA STAVKA NE BO IZBRUHNILA

Farmerji med seboj niso edini. — Posebno se verni farmerji niso zanesljivi.

UTICA, N. Y., 23. septembra. — Komaj je mogoče pričakovati, da se bo v četrtek, kot je bilo sklenjeno, pričela mlekarška stavka, ker so mlekarški farmerji v severnem delu države odklonili, da bi prenehali pošiljati mleko.

Felix Pisek, predsednik farmerske zveze, ki je sklenila stavko, je rekel, da so farmerji na severu države New York vedno nezanesljivi, da pa se bo navzlie temu stavka pričela. Zastopniki neodvisnih prodajalcev mleka v New Yorku se že dva dni pogajajo v Utici s farmerji, da bi odvrnili stavko. Največ važnosti za farmerje je, da je odpravljena razredna razdelitev mleka. Zahtevaajo enotno ceno za vse mleko, ne glede na to, ako je pozneje mleko prodano za pijačo, ali pa je na katerikoli način predelano.

Voditelj farmerjev iz Rutlanda, Murray Cragg, je rekel, da bo v četrtek kot navadno odpeljal svoje mleko. Sam je sicer za stavko, toda drugi farmerji so nezanesljivi, ker niso organizirani.

Slično so se izrazili drugi farmerji in zatrjevali, da zna Pisek dobro govoriti, da pa za seboj nima mnogo farmerjev.

OBISKOVALCEM BODO OD-TISNILI PRSTE

ALBANY, N. Y., 23. sep. — Državni komisar Edvard Mulrooney je odredil, da bodo vsem osebam, ki obiščejo v državnih kaznilnicah kakega kaznenca, odvzeti prstni odtisi. Ta odredba se pa ne tiče advokatov in sorodnikov kaznenecov. — S tem bomo dosegli, — je dejal Mulrooney, — da bivši kaznenec ne bodo obiskovali svojih prijateljev in znancev.

COUGHLIN SVARI PRED REVOLUCIJO

ST. LOUIS, Mo., 23. sep. — Rev. Charles E. Coughlin je odpotoval od tukaj v državo Ohio. Pred odhodom je imel govor, v katerem je rekel, da Amerika ne ve "kako blizu je revoluciji". Obsojal je kontrolo nad denarjem in vzkliknil: — V štirih letih moramo rešiti ta problem. Če ga ne rešimo, naj nam Bog pomaga!

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V DRŽAVAE

ZASTOPNIKI TREH DRŽAV NA DUNAJU

Jugoslavija in Romunska se baje hočeta približati Italiji. — Obe sta sovražni Sovjetski uniji.

DUNAJ, Avstrija, 23. sep. — List "Tagesblatt" objavlja dolgo poročilo svojega poročevalca v Rimu, ki zanika, da bi bila konferenca vnanjih ministrov Italije, Avstrije in Madžarske na Dunaju naperjena proti Mali antanti, ali pa da bi bila kot odgovor na konferenco Male antante v Bratislavi.

"Italija nikakor ne misli, da bi bila konferenca v Bratislavi utrdila Malo antanto," pravi Tagesblatt. "Revno nasprotno, njena resolucija daje neodvisnost v nvanji politiki do sosedov Male antante." Poročevalec pravi, da se Jugoslavija in Romunska želita približati k Italiji; obe državi je mogoče smatrati za sovražni Rusiji, odkar je bil odstranjen iz kabineta Nikolaj Titulescu.

V Rimu je že več dni jugoslovska trgovska delegacija in čaka, da se prično pogajanja za trgovsko pogodbo. Avstrijsko-nemška pogodba z dne 11. julija bo delovala v smeri za bližanje Jugoslavije in Nemčije na eni strani in med Jugoslavijo in Italijo na drugi strani.

"Dunajska konferenca bo skrbno preiskala skrivne razdirajoče sile v Mali antanti, kar sta Beneš in Titulescu spretno prikrivala," zaključuje list.

KONEC TRGOVINE Z MAROKOM

PARIZ, Francija, 23. sep. — Trgovina med francoskim in španskim Marokom bo ustavljena v petek popolnó, ker se španska junta upornikov ni opravičila in plačala odškodnine za umor francoskega državljanca po imenu Aguilar.

JAPONSKI MORNARJI NA KITAJSKEM

ŠANGHAJ, Kitajska, 23. septembra. — Japonski mornarji so se izkreali v Hankovu in Pakhoju, ker je kitajska vlada zavrnila šest japonskih zahtev. Japonska je uradno naznanila, da hoče preiskati umor nekega Japonca. Japonska je med drugim zahtevala, da je postavljena avtomna zona, obstoječo iz provinc Hopej, Čahar, Suiyuan, Šansi in Šantung v namenu, da bo preprečeno razširjanje komunizma. Japonska je tudi zahtevala znižanje carine in konec protijaponske propagande na Kitajskem.

WILLIAM GREEN ZA OJAČENJE POSTAV GLEDE NEVTRALNOSTI

CLEVELAND, O., 23. septembra. — Governor Lehman in newyorški župan La Guardia sta danes predlagala delegatom konvencije Ameriške legije, naj bo prihodnja konvencija v New Yorku. Prelog je bil z velikim navdušenjem sprejet. Zdaj so na vrsti volitve glavnih uradnikov. Za načelnika legije bo najbrž izvoljen Harry W. Colmery iz Topeke, Kansas.

ANGLIJA IN SREDOZEMLJE

Mornar. minister Hoar ne bo odnehal. — Italija se boji novih zvez Anglije v Sredozemskem morju.

LONDON, Anglija, 23. sep. — Anglija je odločna v tem, da v Sredozemskem morju niti za las ne popusti svoje moči in vpliva. Tako je izjavil prvi lord admiralitete (mornariški minister) sir Samuel Hoare, ki se je ravnokar vrnil s potovanja po Sredozemskem morju.

"Da bi opustili svoje stališče v Sredozemskem morju, ali pa da bi bežali z Malte, o tem ni nikakega govora," je rekel Hoare. "Našim težavnim razmeram bomo gledali v oči in bomo svoje postojanke popolnoma zavarovali."

"V območju Sredozemskega morja nimamo nikake nove politike. Naša politika je danes ravno ista, kot smo jo vedno imeli, namreč, da po vseh svojih močeh živimo v prijateljskih odnosjih in da zagotovo svoja zvezna pota. Tega pa ne sme niko smatrati za grožnjo."

RIM, Italija, 23. septembra. Urednik lista "Giornale d'Italia" Virginio Vayda pravi v nekem članku, da išče Anglija v Sredozemskem morju nove pogodbe. Gayda pravi, da je imel obisk kralja Edvarda v Jugoslaviji, na Grškem in v Turčiji namen, da utrdi pogodbe, ki so bile sklenjene v času abesinske vojne.

V BERLINU PRIMANJKUJE MESA

BERLIN, Nemčija, 23. sep. — Obiskovalci Olimpijade so pojedli preveč in v oktobru pričakujejo v Berlinu veliko pomanjkanje mesa. Kmalu, ko so se razšli obiskovalci, je pričelo primanjkovati govedine in svinjine. Zelo malo je bilo tudi bravine in teletine. Nemčija ima 2,000,000 prašičev, ali 9 odstotkov več kot lansko leto. Medtem ko je prejšnja leta primanjkovalo krme, je je letos dovolj.

Med sprejetimi resolucijami je posebno značilna ona, ki določa, naj se priselniške kvote znižajo za devetdeset odstotkov ter naj bodo deportirani vsi inozemci, ki so po prepričanju anarhisti, komunisti oziroma so na ta ali oni način v zvezi s Tretjo internacionalo.

Izveti naj bodo le inozemci, ki žive deset let v deželi ter so njihovi otroci državljanji.

Nadalje določa resolucija, naj ne dobivajo reliefa inozemci, ki še nimajo "prvega papirja" ter naj se vsem inozemcem odvzame prstne odtise.

Pred Lehmanom je govoril na konvenciji William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije.

— Mi se ne bomo vmešali v nobeno inozemsko vojno, ki se ne bo direktno nas tikala, — je vzkliknil. — Ameriška legija in Ameriška Delavska Federacija bosta tvorili mogočno obrambo proti vsakemu poskusu, da se Združene države zaletajo v evropske zapletljaje. Zakonodajja glede nevtralnosti, ki jo je kongres že odobril, mora biti ojačena, da bo tvorila resnično garancijo za mir.

VEČNI SPLETKAR — TROCKI

BRUSELJ, Belgija, 22. sep. — Leon Trocki je naposredno odgovoren za uporno kmetsko gibanje v Belgiji.

Policija je našla pri belgijskem komunistu Walterju Dauge, voditelju revolucionarne socialistične stranke, ki je članica Četrte internacionale, več Trockijevih pisem, s katerimi je hotel vprizoriti socialistično vstajo v Belgiji.

Pisma so bila tudi najdena po drugih, zlasti industrijskih mestih, kakor v Liege, kjer se nahajajo Trockijevi pristaši, ki hočejo vstvariti proletarsko armado.

Odkar je bila po Trockijevi pobudi postavljena Četrta internacionala, je skušal Trocki vprizoriti revolucije v Franciji, na Španskem in sedaj še v Belgiji.

Na policiji je Dauge, ki je star 29 let, izjavil, da njegova stranka ne namerava nikake ustaje, temveč da se morajo delavci oborožiti za samoobrambo proti fašističnemu diktatorstvu.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakner, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja v Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kadno	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

HITLERJEVE PRETNJE

Kdor je poslušal oziroma čital govore, ki jih je imel nemški kancler Hitler v Nuernbergu o priliki zborovanja narodno-socialistične stranke, je bil skoro prepričan, da je vojna med Nemčijo in Rusijo neizogibna.

Kdor pa pozna fašistični bluf in širokoustenje, je bil seveda drugačnega mnenja. Mussolinijevih in Hitlerjevih besed ne sme nihče smatrati za preveč resne.

Neslanosti, ki jih je Hitler izblebetal, je skušal popraviti in olepšati von Ribbentrop, novi nemški poslanik na angleškem dvoru. Poročevalcu londonskega "Sunday Chronicle" je povedal, da zaenkrat ni mogoče niti misliti na vojno med Nemčijo in Rusijo.

Svojo izjavo je zelo dobro utemeljil. Res je, da je Nemčija uvedla namesto enoletne dvoletno vojaško službo, toda ta izprememba zahteva silno dosti organizatoričnega dela.

Nesmiselno je domnevati, da mora Hitlerjevimi besedami slediti vojaška akcija. Hitler je hotel nemški narod le opozoriti na nemško nevarnost.

Po Ribbentropovem zagotovitju je bilo to le svarilo, ne pa poziv k orožju.

Poleg tega je izjavil nemški poslanik, da Nemčija v sedanjem času ne more rizikirati vojne. Čas še ni dozorel. Nemčiji je Poljska prekrizala račune.

Francosko - poljska prijateljska pogodba je oživljena. Poljski zunanji minister Beck, ki je bil prepričan, da jo je že pred šestimi leti zakopal, bo moral iti.

Francija bo posodila Poljski nad dvatisoč milijonov frankov. S tem denarjem se bo poljska republika še bolj obožila, zgradila v smeri proti nemški meji strategične ceste in železnice ter bo utrdila svojo zapadno mejo. Meje napram Čehoslovaški ne bo več utrjevala. Med Varšavo in Prago so zavladali prijateljski odnosi.

Poljska je izpremenila svojo politiko iz povsem umevnih in jasnih razlogov.

Poljska potrebuje dosti denarja, ki ga pa od Nemčije ne more dobiti. Poljake bi bilo le težko pripraviti, da bi šli v vojno ob strani Nemcev. Poleg tega je pa tudi Nemčija uvedla nesramno nacionalistično propagando v Gornji Šleziji, in nemško časopisje je z vso vneto agitiralo, da morata pripasti Nemčiji Gdansk in Poljski koridor. Brez Poljske pa ne more Nemčija prav nič opraviti proti Rusiji. Hitler je malo preveč povedal. Njegove lastne besede so ga opojile.

Poslanik Ribbentrop ga mora popravljati in vlivati olje na valove ljudskega ogorčenja.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.40	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 43.90	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 82.30	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 165.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 324.00	Lir 2000

NE SE OŽNE BEDAJ HITRO MENJAJO BO NAVEDENE OŽNE PODVZGANE SPREMEMBE GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali tiskah dovoljemo že boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.25
\$ 15.—	\$ 15.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 25.—	\$ 26.—
\$ 30.—	\$ 31.50

Prejemnik gotov v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJNO ŠL.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

SMRT VZORNE UČITELJICE

V ljubljanski bolnišnici je v 59. letu starosti umrla Marija Kratnarjeva, upokojena učiteljica iz Kamnika. Doma iz ugledne Kratnarjeve rodbine v Kamniku, je bila najprej 7 let učiteljica v Vodicah, nato pa do upokojitve 25 let v Kamniku. Kot edini učiteljici na deški osnovni šoli ji je bila poverjena naloga, da da osnovni pouk najmlajšim šolarjem. Nad 1000 učencev, čela mlajša kamniška generacija trja do 30. leta, je dobila prvi pouk v šoli od Kratnarjeve.

IZREDNA STAROST

Dne 9. septembra so imeli v Središču redek jubilej. Terezija Čurinova, rojena Kolaričeva je obhajala svojo 100-letnico. Rodila se je 9. sept. 1836 v Vodranjih, občina Sv. Bolfenk na Kogu. Njen oče je umrl, ko je bil star komaj 45 let, mati pa celo v 32. letu starosti. Jubilarica, ki je dosegla tako izredno starost, je še zelo čila, le noge so ji precej opesale. Izreden pa je njen spomin in zanimivo njeno pripovedovanje. Prav rada pripoveduje obiskovalcem o časih, ko je od doma peš nosila v Ptuj ali v Varaždin na trg. Spominja se tudi važnih zgodovinskih dogodkov. Ve še dosti povedati o Madžarih, ki so leta 1848 na svojem pohodu proti Dunaju korakali skozi Središče.

ESANCONSKA URA

Besancon, središče urarske industrije, se lahko ponaša, da ima najbolj komplicirano in najbolj dragoceno uro na svetu.

Ura kaže poleg običajnega časa na 27 številnicah naslednje stvari: natančni čas v 16 različnih krajih sveta, dolžino vsakega dneva in noči, dan v tednu, dan v letu, letni čas, znamenja na nebu, čas sončnega vzhoda in zahoda, stanje sonca ter premikanje planetov. Kazalci ob strani ure kažejo francoska pristanišča ter čas oseke in plime. Na čelni številnici je videti dvanajst apostofov, ki udarjajo na zvonec ob določenih presledkih. Ura ima na vrhu figuro Krista. Opoldne se odpre nekakšna votlina. Kristus stopi ven, straža rimskih vojakov pa izgine. Ob treh popoldne se Kristus vrne v votlino, na njegovo mesto stopi zopet straža.

Ura je že stara. Izdelali so jo l. 1857, na pobudo kardinala Mathieuja. V višino meri skoro 6 m, v širino 2.50 m globoka je cel meter. Ta ura ne stoji na glavnem trgu, marveč v besanconski katedrali, kjer je gotovo najdragocenejši predmet. Ogleda si jo vsak tujec, ki obišče Besancon.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORN DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00

— ODBOR ZA LETO 1936 —

Predsednik: FRANK HOTKO
507 E. 73rd St., New York City

Podpredsednik: FRANK MEKING
1055 Greene Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tajnik: JOSEPH POGACHNIK
680 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.

Nadzorniki:
I. FRED VELEVEČ, 7125 - 51th Place, Glendale, L. I.
II. VINCENT ZALOKAR, 71-09 - 63th Street, Glendale, L. I.
III. ANTHONY CVETKOVICH, 983 Seneca Avenue, Ridgewood, L. I.

Društvo zbiruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American-Slovenian Auditorium, 223 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

je najboljša in najpopularnejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. Računa nizke aseceme in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na
GLAVNI URAD J. S. K. J., :: :: ELY, MINNESOTA

Iz Jugoslavije.

NAŠI IZSELJENCI

Pa statističnih podatkih se je letos do konca meseca maja izselilo iz jugosl. države 5,412 oseb, dočim se jih je lani v istem času izselilo 4,415. Iz tujine pa se je v istem času vrnilo domov 1,430 oseb. Največ naših ljudi se je izselilo v Severno Ameriko, Kanado, Avstralijo in Chile, nekaj pa v Južno Afriko, Južno Zeelandijo itd. Izseljencev je bilo 445 iz savske banovine, za njo pa se vrstijo dunavska, dravska, varždarska in zetska. Pa pokliču so izseljenci večinoma kmetje. V evropske države pa se je izselilo 4,063 oseb, in sicer v Francijo, potem pa v Češkoslovaško, Turčijo, Nemčijo, Albanijo, Avstrijo itd. Iz evropskih držav se je vrnilo domov 954 izseljencev.

OBUPAN STAREC

V Sremski Mitrovici si je za nenavadno trdovratnostjo hotel vzeti življenje 73-letni Herman Klein, bivši knjigovodja nekega trgovskega podjetja v Vinkovcih. Zvečer se je z vlakom pripeljal v Mitrovico in se nastanil v nekem hotelu. Za beg iz življenja se je dobro pripravil. Vzel je s seboj vrh, starinski samokres in nož. Najprej se je poskušal obesiti, a ker v sobi ni našel pripravne ključke, se je ustrelil v usta. Krogla ga mu je prebila samo čeljust. Ko je ustrelil drugič, je samokres odrekel. Potem se je z nožem vrezal v levo roko, a ker je menda mislil, da je to neprikladen način samoumora, je zapustil sobo in se odpravil proti kolodvoru. Hotelski uslužbenec, ki so videli, da krvavi, so tekli za njim in ga zatekli baš v zadnjem hipu. Mož se je hotel vrci pod vlak. S silo so ga morali spraviti v bolnišnico. Vzrok njegovega obupa je beda.

STOLETNA ZASTRUPLEJEVALKA IZPUŠČENA

V okolici Novega Sada je bila pred dolgimi leti starka Amalija Pištijan razkrinkana ko navadna zastrupljevalka. Ob sodili so jo na 15 let in nihče ni mislil, da se bo kdaj vrnila.

Dopisi.

Ambridge, Pa.

Le malo kdaj se kdo oglasi iz našega mesta, akoravno nas je prilično število Slovencev, ki tudi radi čitajo priljubljeni list "Glas Naroda". Ne morem razumeti, zakaj mnogi naročniki zaostajajo s plačilom in ne pomislijo na to, da so veliki stroški za upravnštvo. Ako namreč ne bi mogel kdo več plačevati naročnine, naj bi takoj naznanil, da se ne bi stroški kupičili. Kaj bi rekli, če bi se komu izmed vas stroški nakupičili nad 14 dolarjev. To ni nikakor lepo in ne pošteno, upam pa, da dobri naročniki gotovo poravnajo, ako ne prav točno, pa malo pozneje, da se ne dela kvare upravnštvu in listu.

Delavske razmere so dobre. Dosti dobro se zasluži ker so plače boljše, kakor so bile prej. Seveda je pa tudi dosti ljudi, ki delajo še na tako zvani "relief work".

Tudi na društvenem polju ni ravno slabo. Bilo je nekaj picnikov, veselica se je pa vršila v Slovenskem domu. To je bila veselica novega ženskega društva "Sv. Ane" katerega je ustanovila moja hči Mrs. Anna Petrich iz Warren, Ohio, katero so tudi na njeno ime krstile. To društvo pripada Slovenski Ženski Zvezi v Ameriki. Ker je društvo komaj par mesecev staro ter še nima blagajne, so pa napravile veselico, katera je bila jako dobro obiskana. Navzoče je bilo članstvo te zveze iz Pittsburgha in Warren, Ohio, namreč ustanoviteljica, njen soprog in sin in še par deklet. Da je bil uspeh še boljši, so pa pripomogle dve vdovi, kateri imata trgovino. Mrs. Grozdek (Clover Farm Store) je dala več podob in velik kek v ta namen. Mr. S. C. Vlasic (Vlasic Market) pa ves prigrižek. Vse je bilo veselo in zadovoljno, ker je trajal ples in veselje skoro do ranege jutra. Začetek je pokazal dobro. Želim jim tudi jaz in še mnogo družih, da bi imele tudi nadalje tako dober uspeh, pa saj so vse, mlade in stare, kakor ena. Živele toraj!

Drugih posebnih novosti nimam kaj poročati. Pozdrav vsem dobrim naročnikom "Glas Naroda". Ne pozabim pa tudi Petra Zgaga ter želim listu mnogo uspeha in mnogo dobrih naročnikov.

Fred Ogulin, naročnik.

MADŽAROV BO ZMANJKALO

Tako pravi statistični pregled, ki so ga dali na svetlo v Budimpešti in vzporeja kandidatije in kandidate po letih za zakonsko zvezo v bližnji prihodnosti. Blizajo se namreč leta, ko bodo za zakon dovoljena otročja, ki so se rodili v letih svetovne vojne. Zdjaj so ti otročja, oziroma mladeniči in mladenke stari okrog 16 let. Najpoznejše v štirih letih se bo pojavila občutna kriza, ki bo silila prebivalstvo, da potisne leta zakonskih kandidatov in kandidatki po eni strani navzdol, po drugi pa jih premakne navzgor.

Letos ima Madžarska še 82 tisoč 24-letnih moških in 60 tisoč 20-letnih deklet ter 87 tisoč 23-letnih moških in 45 tisoč 19-letnih deklet. Za dve leti so torej dekleta še dobro preskrbljena s snubači. Vsaka si bo lahko izbrala moža po svojem srecu, okusu in volji, kajti izbere bo dovolj. Potem pa bosta sledila dve usodni leti, in sicer najprej leto s 60 tisoč 24-letnimi moškimi in 76 tisoč 20-letnimi dekleti ter leto s 45 tisoč moškimi iste starosti in 90 tisoč dekleti. Kako se bodo tedaj sklepali zakoni. Skrb za zakonske kandidatke je tem večja, ker se že danes kaže povsod tendenca, da ženske izrijejo iz podjetij ter zasedejo njih službena mesta moški.

Pristojni krogi zato že danes razmišljajo o tem, če ne bi kazalo dekleta, godna za zakon oddajati v druge države, kjer je manj žensk kakor moških.

S tem bi se nekako izenačila ta neskladnost, obenem pa bi dekleta dobila možnost, da ne ostanejo samice.

Peter Zgaga

Zenska se smeje, da bi zakrila solzo, in joka, da bi svet ne opazil njene radosti.

Tri stvari so na svetu, ki razvesele moško srce: — Vino, ženska in petje.

Lepo petje mi je drago, toda zdi se mi, da bi se brez petja dalo prestati.

Če bi mi pa kdo dal na izbiro žensko in vino, ne vem, za kaj bi se odločil. V tem slučaju bi igrala starost poglavitno vlogo.

Za staro žensko in za mlado vino bi ne bil posebno navdušen. Med mlado žensko in stariim vinom bi bila pa težka izbira.

— Če stoji jed na mizi, ali naj rečem, da je jed pripravljena, ali da je jed gotova? — je vprašala mlada ženica moža, kmalu ko so minili medeni tedni.

— Če je taka, kot je bila včeraj, lahko mirno rečeš, da je prismojena, — je mirno odgovoril.

Pri nekem angleškem sodiščem se je vršila obravnava zaradi nekega primera volilnega podkupovanja.

"Vi torej pravite, se obrne sodnik proti prič, "da ste prejeli od konservativcev 30 šillingov in od liberalcev isto vsoto, da bi volili zanje?"

"Da!"

"In kako ste nazadnje volili?"

Priča užaljeno: "Tako, kakor mi je zapovedovala moja vest. . ."

V neki predilnici je predlo nekoč mnogo ljudi. Pozneje je predlo v nji nekaj strojev, zdaj pa predo v nji pajki.

— Poglavitna stvar je, dragi moj, — je učil oče svojega sina, — da obdržiš dobro ime. Ko pa dobro ime izgubiš, je poglavitna stvar, da najameš dobrega advokata.

Zelo zanimivo je poslušati zakonce, ko tarnajo o svojih krizih in težavah.

Običajno ne prisluškujem, toda zadnjič sem slučajno slišal nadvse zanimiv pogovor.

Pri sosednji mizi sta sedela dva mlada človeka in ožemala vsak svoj kovček črne italijanske pijače. Nekam obupana sta se mi zdela oba.

Po peti časi vzdihne prvi: — Če bi vedel, da bo tako — nikdar bi se ne oženil.

Drugi ga pogleda in ga sočutno vpraša: — Koliko časa si pa že oženjen?

— Tri dni, — odyrne in skoni glavo.

— Kaj? Samo tri dni? Čemu se pritožuješ? Tri dni, to ni nič. Le čakaj, ko boš toliko časa oženjen kakor sem jaz, boš šele poznal zakonske krize in težave.

— Koliko časa si pa ti oženjen?

— Ze štiri dni.

— Če ima mož 50 let in žena 30, zadostuje, da odšteješ in dobiš starost njenega ljubicea.

— Med ljudmi težko ostaneš človek.

— Izkazovanje ljubezni je česse samo podkupnina, s katero si kupiš človeka. Zato je sovraštvo včasih bolj pošteno.

— Naše življenje je tako kratko, a si ga hočemo podaljšati s tem, da ga krajšamo drug drugemu.

Preživite BOŽIC V STARI DOMOVINI

Cunardova progra priredi tri izlete v staro domovino. Vsi trije izleti se bodo vršili v času, da bo slehernemu, ki se jih udeleži, mogoče preživeti božične praznike med svojej.

IZLETI SE VRŠE NA PARNIKIH:

QUEEN MARY
ki odpluje iz New Yorka:
dne 2. decembra ter 16. decembra

AQUITANIA
dne 9. decembra

Na prvem izletu bo spremljal izletnike MILAN EKEROVIČ, član newyorškega urada Cunard Line; na drugem ALFRED MARKUS, ki je istočasno član newyorškega urada; na tretjem pa HENRY WEBER, član škotskega urada Cunard Line.

Za vse podrobnosti glede cen, pottnih listov, povratnih dovoljenj itd., se obrnite na:

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ENERGIČNO MLADO DEKLE

Jakob Balu je obmolnil in čakal. Bil je ginjen in razburjen. Gospodična Duplantierova je dvignila k njemu krasne, črne oči mirnega pogleda. Odgovorila mu je s toplim, toda trdim glasom:

— Tudi jaz vas imam rada in pripravljena sem postati vaša žena

Opotekel se je, tako neizmer-na in nepričakovana je bila njegova sreča. Že več mesecev je strastno in vedno bolj vroče ljubil te postavno, mlado deklet. Toda bila je tako lepa, tako dostojanstvena, tako vzvišena, tako bogata. Videl jo je tako visoko nad seboj, da ni imel upanja, ne poguma priznati ji svojo ljubezen. Nocoj na plesu je pa ljubežen premagala njegovo bojzljivost in ves drhteč nad svojim pogumom, ne da bi pričakoval kaj drugega, razen zaničljive odklonitve, je izpregovoril v trenutku, ko sta ostala sama v praznem salonu.

Razvnet in zbezan je govoril o svoji radosti, o svoji hvaležnosti in o svojem navdušenju. Gospodična Duplantierova mu je nežno izvila svojo ročico, ki jo je krepko stiskal.

— Ljubim vas, ljubim vas — je ponovila. — Vaša žena bom. Dovoljujem vam stopiti pred mojega očeta in zaprositi ga za moje roko. Najdete ga v igralnici.

— Takoj naj bi šel k njemu? — Seveda. Zakaj pa ne? Saj vendar ne nameravate priti k nam na svečan obisk v smokinu in belih rokavicah? To je že iz mode. Pojdite v igralnico, pokličite mojega očeta k oknu in recite mu, da sem vam dovolila zasnovati me. Odgovori vam "da."

— Odgovori mi "da?" Gospodična, oprostite, toda neizmerna sreča me je zbegala, o-slepila. Zavest, da me ljubite vi, ki vas tako obožujem. Sem brez premoženja, to dobro veste, pa tu li brez trdnega položaja. A položaj vašega očeta ... njegovo premoženje ...

— Bogati smo baš dovolj, da se nam ni treba pečati s temi mučnimi vprašanji. Niste brez položaja, saj ste vendar advokat. Prepričana sem da vaš čaka sijajna bodočnost. Vpliv mojega očeta vam bo pomagal, jaz bom pa napela vse sile, da

vplivni postik, mu je naganjal uspehu.

— Irena, hvaležen vam bom za vse. Toda nič mi ni tako dragoceno, kakor vi sama. Vaša ljubezen. Kaj pa vaša mati? Ali naj grem tudi k nji? — Oče vas bo najbrž odvedel k nji. Sicer je pa to samo formalnost. Mati je vedno očeto-vega in mojega naziranja. Pojdite v igralnico, jaz pa počakam tu, da se vrnete.

Storil je tako ves srečen, obenem mu je bilo pa silno tesno pri sre. Velemožni bogataš Duplantier, bivši visoki uradnik, ki je bil iz njega postal vplivni politik, mu je nagnjal mnogo strahu. Kako neki bo sprejel njegovo snubitev?

Bilo je kratko in jasno, Duplantier je baš vstajal od mizice, kjer je igral bridge. Hladno je poslušal mladeničeve besede in odgovoril je kar naravnost:

— Z vsjo odločnostjo odklanjam. Čudim se, mladi gospod, kako ste se drznili dvigniti oči k moji hčerki. Čudim se še bolj, kako vas je mogla pooblastiti, da ste stopili predme s to nepojmljivo ponudbo. Irena je otrok, ki življenja še ne pozna. Ona jemlje na preveč lahko. Njena mati in jaz imava z njo čisto drugačne načrte. Prosim vas, da je ne ogovarjate več. Zbogom, gospod!

In obrnil mu je hrbet. Ves obupan se je vrnil Jakob Balu k Ireni. Povedal ji je, kaj mu je odgovoril njen oče. Dekle je prebledelo in lepi obraz je postal trd, nežne rjave obrvi so se namršile. S tihim, toda odločnim glasom je dejala:

— Prosim vas, da bi še prihajali k meni in govorili z mano čim pogosteje. Nisem otrok, dyajset let mi je in vem, kaj hočem. Svoje življenje si uredim tako, kakor bom sama hotela. Ljubim vas in hočem postati vaša žena. Bodite prepričani, da se bo tako zgodilo. Moja roditelja me še ne poznata. Nikoli se nisem prepirala z njima. Naučila se bosta poznati me. Ne dvomite o meni. Rekla sem vam, da postanem vaša žena. Bodite prepričani, da se bo tudi zgodilo. Moja volja je trdna, znam jo uveljaviti in sicer ne morda z romantičnimi sredstvi in škandalom v obliki ugrabitve. Ne, ne, ro-

ditelja bosta tudi brez tega privolila. Ne poznata me še. Zakonca Duplantier res še nista poznala svoje hčerke. Zavela sta se učiti spoznavati jo še iste noči, ko sta se peljala z njo sama domov v avtomobilu.

Duplantier je osorno vprašal hčerko, kako si je mogel Jakob Balu drzniti stopiti predenj. Irena ga je pustila govoriti do konca, potem je pa odgovorila hladno in odločno:

— Ljubim Jakob Balu. Sklenila sem poročiti se z njim in vzajem ga za moža.

— Ne, ne omožiš se z njim!

— Omožim — se z njim!

V spor je posegla gospa Duplantierova. V največje Irenin ogorčenje, se ni pridružila nji. Omožiti se s tem Jakobom Baluom, ki nima niti beliča, bi bila blaznost.

Prepirali so se še doma. Irena je odšla v svojo sobo, ne da bi voščila roditeljem lahko noč. Drugi dan je prišla k zajtrku vsa potrta, mrka in otožna. Navadno je bilo za mizo veselo, zdaj je na naenkrat zavladala žalost. Po zajtrku je dejala svojemu očetu:

— Omožim se z Jakobom Balu!

Duplantier se je sicer vedno obvladal, zdaj je pa v silni jezi na ves glas kričal. Irena je mirno čakala, da se je vihar polegel, potem je pa ponovila:

— Omožim se z Jakobom Baluom!

Odšla je v svojo sobo in ni hotela odkleniti vrat, ko je prišla mati za njo, da bi jo prepričala. Duplantier je bil ves iz sebe od jeze in popoldne na važni politični seji ni mogel spraviti skupaj nič pametnega. Njegovi somišljeniki so to opazili in mislili so, da mu moči pešajo.

Zivljenje je postalo zakoncema Duplantier skoraj nezno. Nikoli bi ne bila slutila v svoji dotlej tako veseli, ljubki in prijazni hčerki toliko bojevitosti in odločnosti. Irena je uporabila vsa sredstva, kar jih je našla njena bujna domišljaja, da je grenila roditeljem življenje. Večkrat sta jo našla na tleh nepremično, kakor da je okamenela. Nekega večera je našel oče pred svojim kabinetom na tleh. Polil jo je s kolinsko vodo. Vstala je, rekoč:

— Omožim se s Jakobom Balu!

Potem se je pa znova zgrudila. Obnem je opazil, da mu Irena, ki je čisto odhajala sama od doma, ne da bi povedala kam gre, pogosto sledi. In ker niso bila vsa njegova pota poštena, mu je šlo to vedno bolj na živce. Ponoči je večkrat begala po sobah in na ves glas kričala, da roditelja nista mogla spati.

— Kaj naj počneva? — je tarna Duplantier ves obupan. Saj je vendar ne moreva preteptati ali zvezati! Po kom neki ima to? Morda po teti Armandi, sestri tvojega očeta, ki je bila tako hudobna.

— Nikoli bi ne bila verjela, da bi naju mogla naša Irena tako mučiti, — je tarna gospa Duplantierova. Še zbolela bo, če pojde tako naprej. Popustiti bova morala.

Ta čas se je pa Irena sestajala z Jakobom Baluom dvakrat ali trikrat na teden v čajarni, kamor je javno hodila na sestanke.

— Ljubim vas in omožim se z vami. Roditelja bosta popustila, ker hočem tako, — mu je ponavljala vedno z enako odločnostjo. Nekega dne mu je zmagovalno sporočila, da sta

se roditelja udala in da ga drugi dan pričakujeta.

Jakob Balu je prišel naslednjega dne ves srečen k Ireninim staršem. Temu prvemu sestanku Irena ni prisostvovala. Balu je pripravil govor poln hvaležnosti, udanosti in skromnosti. Govoril je ginjeno in zdelo se je, da njegov govor ugodno vpliva na gospo Duplantierovo. Ko je nehal, je povzel besedo Duplantier. Trpke so bile njegove besede, ko je našteval vsa sredstva, s katerimi je Irena doseгла, kar je hotela. Zaključil je z glasom, ki je v njem Jakob Balu čutil nekakšno ironijo:

— V takih razmerah in pred tako globoko ljubeznijo, ki je potisnila dekletu v roke tako orožje proti njenim staršem, seveda ne moreva odklanjati svojega dovoljenja. Dajeva vam Ireno, dragi gospod. Bodita srečna.

— Da, moj ubogi, dragi dečko, dajeva mam jo — je pritrdila tudi gospa Duplantierova. Začutil je resnično sočutje v glasu te dobre žene. Njegovega veselja je bilo mahoma konec in zadržtel je pri misli, kakšna bodočnost čaka njega, slabotnega, plahega in zaljubljenega ob tej strašno svoje-glavi in trmasti Ireni.

se roditelja udala in da ga drugi dan pričakujeta.

Jakob Balu je prišel naslednjega dne ves srečen k Ireninim staršem. Temu prvemu sestanku Irena ni prisostvovala. Balu je pripravil govor poln hvaležnosti, udanosti in skromnosti. Govoril je ginjeno in zdelo se je, da njegov govor ugodno vpliva na gospo Duplantierovo. Ko je nehal, je povzel besedo Duplantier. Trpke so bile njegove besede, ko je našteval vsa sredstva, s katerimi je Irena doseгла, kar je hotela. Zaključil je z glasom, ki je v njem Jakob Balu čutil nekakšno ironijo:

— V takih razmerah in pred tako globoko ljubeznijo, ki je potisnila dekletu v roke tako orožje proti njenim staršem, seveda ne moreva odklanjati svojega dovoljenja. Dajeva vam Ireno, dragi gospod. Bodita srečna.

— Da, moj ubogi, dragi dečko, dajeva mam jo — je pritrdila tudi gospa Duplantierova. Začutil je resnično sočutje v glasu te dobre žene. Njegovega veselja je bilo mahoma konec in zadržtel je pri misli, kakšna bodočnost čaka njega, slabotnega, plahega in zaljubljenega ob tej strašno svoje-glavi in trmasti Ireni.

se roditelja udala in da ga drugi dan pričakujeta.

Jakob Balu je prišel naslednjega dne ves srečen k Ireninim staršem. Temu prvemu sestanku Irena ni prisostvovala. Balu je pripravil govor poln hvaležnosti, udanosti in skromnosti. Govoril je ginjeno in zdelo se je, da njegov govor ugodno vpliva na gospo Duplantierovo. Ko je nehal, je povzel besedo Duplantier. Trpke so bile njegove besede, ko je našteval vsa sredstva, s katerimi je Irena doseгла, kar je hotela. Zaključil je z glasom, ki je v njem Jakob Balu čutil nekakšno ironijo:

— V takih razmerah in pred tako globoko ljubeznijo, ki je potisnila dekletu v roke tako orožje proti njenim staršem, seveda ne moreva odklanjati svojega dovoljenja. Dajeva vam Ireno, dragi gospod. Bodita srečna.

— Da, moj ubogi, dragi dečko, dajeva mam jo — je pritrdila tudi gospa Duplantierova. Začutil je resnično sočutje v glasu te dobre žene. Njegovega veselja je bilo mahoma konec in zadržtel je pri misli, kakšna bodočnost čaka njega, slabotnega, plahega in zaljubljenega ob tej strašno svoje-glavi in trmasti Ireni.

se roditelja udala in da ga drugi dan pričakujeta.

Jakob Balu je prišel naslednjega dne ves srečen k Ireninim staršem. Temu prvemu sestanku Irena ni prisostvovala. Balu je pripravil govor poln hvaležnosti, udanosti in skromnosti. Govoril je ginjeno in zdelo se je, da njegov govor ugodno vpliva na gospo Duplantierovo. Ko je nehal, je povzel besedo Duplantier. Trpke so bile njegove besede, ko je našteval vsa sredstva, s katerimi je Irena doseгла, kar je hotela. Zaključil je z glasom, ki je v njem Jakob Balu čutil nekakšno ironijo:

— V takih razmerah in pred tako globoko ljubeznijo, ki je potisnila dekletu v roke tako orožje proti njenim staršem, seveda ne moreva odklanjati svojega dovoljenja. Dajeva vam Ireno, dragi gospod. Bodita srečna.

KAČJI FAKIR V LETALU

Grozoten doživljaj je imel nedavno neki Holandec, ki je vozil v svojem aeroplanu Indijca iz Bombaya v Kalkuto.

Potnik je bil zaklinjač kač, ki je imel s seboj krasno pisano veliko kačo. Holandec je opazoval Indijca na ulici pri neki predstavi in ga je povabil s seboj. Indijec je sedel s podvitimi nogami na preprogi ter izvajal na glasbilo, godbo po kateri je kača plesala. Ko je videl Holandca ter je izvedel od njega, da potuje z letalom v Kalkuto, ga je prosil, naj ga vzame s seboj. Holandec je privolil.

Letalo se je dvignilo z zemlje in tedaj se je začelo. Indijca je omamila množica vtisov ali pa mu je presedalo guganje letala — postalo mu je slabo. Holandec pa je bil zaradi nemirnega vremena tako zaposlen z aeroplanom, da ni utegnil ozreti se po sopotniku za hrbtom. Nenadoma je začutil nekaj mrzlega in slinastega na svojem vratu. V nepopisno grozo se je tedaj zavedel, da je kača zlezla iz košare in se ga dotika. Graciazno je vila žival svoj vrat kakor na javni produkciji. Holandec je prišlo na um, da jo je do tega morda pripravilo brnenje motorja. Bil je v življenjski nevarnosti. Zgodilo se je prvič, da ni mogel obvladati svojih živcev, ko je videl, da leži Indijec še vedno onemogel na svojem sedežu. Z rahlim glasom ga je poklical, da bi ga zdrnil iz omotice.

Letalo je nato zašlo v vihar in Holandec se je zopet moral osredotočiti na delovanje motorja. Ko se je čez nekaj časa ozrl, da bi videl, kaj dela kača, je opazil, da se je Indijec zbudil ter pozval kačo, naj se zopet umakne v koš. Kača je ubogala. "Toda moral sem zbrati vse sile, da nisem ob tem živčnem naporu izpupal pozornost, ki mi je bila potrebna, da sem lahko pristal na aerodromu v Kalkuti," je zaključil pilot svoje pripovedovanje.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg naslova, ki vam jasno govorijo, do kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zamajčite redno dostavljanje lista.

Resno Vas prosimo, da vpoštevate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

L. Ganghofer: Grad Hubertus

:: Roman ::

38

"Primitve Jelenka, gospod grof!" je kriknil France. V istem hipu je na strmu plošči izgubil pes ravnovesje; skušal je še skočiti, a se je prekučnil in tresčil v globino. Zamolklo je udarilo. France je temno zardel, vendar je molčal.

"Nič mu ne bo!" je menil Schipper. "Saj ni preveč globoko."

Tedaj je pes spet zavevil in nato jasno zalajal: našel je!

"Kozla ima!" je vzkliknil grof Ege. "Zdaj doli, doli!"

Schipperju se je neznansko mudilo čez škribo; France je hotel za njim, toda grof ga je poklical nazaj — pri sestopu mu je boleča noge odpovedala, potreboval je opore. Dočim sta se spuščala počasi doli po žlebu, je dospel Schipper že do borovega grma, kjer je Jelenko popadal otrplo divjačino. Schipper je sunil psa stran, segel po kamnu in začel drgniti po gamzovi črepinji, da je nanovo zakrvavelo.

Teško sopeč je stopil grof Ege, oprt na Franceta, iz žleba na odprti položni prod. Tedaj je čul, kako je za ovinkom skalne stene prestrašeno kriknil njegov puškonosec: "Jezus in Marija!"

Te besede niso dajale slutiti nič dobrega. "Schipper!" Ko ni bilo nobenega odgovora, se je pognal grof Ege v dir. "Za Boga, kozel si vendar ni polomil rogov?"

"Da, gospod grof, prav z rogovi se je nekaj zgodilo!" se je odzval Schipperjev glas.

Spotikajoč se je tekel grof Ege čez prodišče; ko je dospel do ovinka skalne stene, je zagledal Schipperja stari na produ; za lovem je ležal kozel. Toda, govori vendar! Kaj je torej?"

Plaho je snel Schipper klobuk, žalostnega obraza ko bi bil pri pogrebu, in njegov glas je bil bel ko apno in na prsteno bledem čelu se je na mestu splahnele buške videla modrozelenka lisa. Tudi France ni mogel govoriti od strahu. Nemo so stali vsi trije okoli kozla in buljili na njegovo krvavečo lobanjo.

Grof Ege je pač gibal z ustnicami, toda iz sebe ni spravil nobene besede; njegov obraz je bil bel ko apno in na prsteno bledem čelu se je na mestu splahnele buške videla modrozelenka lisa. Tudi France ni mogel govoriti od strahu. Nemo so stali vsi trije okoli kozla in buljili na njegovo krvavečo lobanjo.

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

<p>IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nac. Cena .....1.50</p>	<p>Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Hoseni milijoni; Dedič Cena .....3.50</p>
<p>KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami Vsebina: Jesero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Samarih; Med Jezidi Cena .....1.50</p>	<p>V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroza z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik Cena .....1.50</p>
<p>PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena .....1.50</p>	<p>WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-čl, lepa Indijanka; Proklestvo lista; Za detektiva; Med Komanci in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Bar; Pri Komancih; Winnetova stari; Winnetova oporoka Cena .....3.50</p>
<p>PO DEŽELI SKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Alchija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena .....1.50</p>	<p>ŽUTI 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena .....1.50</p>
<p>BATAN IN ISKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Iseljenci; Yuma Betar; Na sledu; Nevarnost nasproti; Almaden; V treh delih sveta</p>	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vredno in dolgotrajno študij vam namrečno dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne podatke, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zagnano obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi predstavljamo vam, bodisi pranje za povratna dovoljenja, potni liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Priložite tudi kakor za brezplačno navodila in zagotovljeno Vam, da boste potni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

55 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Tudi meni, oče, pravi Kurtu sem bila pogosto zelo stroga in trda. In da si je Grega poškodoval roko, je zanj tudi preveč nesreče. Upam pa, da bomo kmalu prejeli od detektiva kako sporočilo, kje živi njegov stari oče, kajti sedaj se za Grego še bolj bojim. Ako je že Kurt z močno naravo kot medved, podlegel, kako lahko se more to pripetiti še Gregi!"

Tudi očeta navdajajo iste skrbi, toda, da Gondo pomni, pravi:

"Zares se moramo videti, koliko morejo pogosto prenesti tako nežni ljudje. Te dni bo prav gotovo prišlo kako poročilo od detektiva."

Še nekaj časa se razgovarjata o tej žalostni novici, nato pa se Gonda poslovila od očeta, ker je hotela takoj pisati Gregi in njegovim starišem, da jih potolaži.

Popoldne istega dne pride teta Kati na grad in sporoči, da je dr. Leyden dopoldne prejel iz sanatorija brzojavko. Zdravnik mu je sporočil, da je ponoči umrl njegov stric. Dr. Leyden je takoj odpotoval, da uredi vse potrebno. Stric je slišal, da naj bo njegovo truplo sežgano.

Tako je dr. Leyden nekaj dni ni prišel na grad in vsi so ga pogrešali, najbolj pa še Gonda.

Ko se dr. Leyden slednjim vrne, pripoveduje, da je njegov stric podlegel srčni kapi. Bil je popolnoma sam; njegov sluga ga je zjutraj našel mrtvega v postelji. Notar pokljnega, katerega so obvestili, je bil pri vpepelitvi navzoč ter je dr. Leyden tudi pokazal oporoko, ki jo je zapustil njegov stric. Po tej oporoki je bil njegov vnuk, sin njegove pokojne hčere, imenovan za glavnega dediča. Dr. Leyden pa je zapustil pet desetletnih danskih kron. Za slučaj pa, da bi stričev vnuk umrl in ne bi zapustil nobenih otrok, tedaj je Hannes Leyden njegov edini dedič.

To vse je dr. Leyden povedal v kratkih besedah. Dodal pa je še:

"Notar mojega strica ima naročilo, da takoj po njegovi smrti sporoči njegovemu vnuku, da naj nemudoma pride v hišo svojega starega očeta ter se naj tam stalno naseli. In to se bo sedaj tudi takoj zgodilo."

"Potem pa se hiša vašega strica kmalu dobila novega stanovanca?" pravi Rutar z velikim zanimanjem.

"Najbrže! O tem dediču, ki je moj nečak, sem izvedel tudi nekaj natančnejšega in tudi vem, kakaj je tako zapuščen. Sedaj, ko stric ni več živ, morem o njem odkrito govoriti, kaj ga je napravo čudaka. Moja sestrična, edina hči mojega strica, ki je bila najbrže kakih deset let starejša od mene, je z možem, ki ga je ljubila, pobegnila iz očetove hiše, ker ga je moj stric, ko je zasnubil njegovo hčer, zavrnil s pripombo, da mu njegov značaj ne more dovolj jamčiti za srečo njegovega okega otroka. Moja sestrična se je tedaj proti volji svojega očeta poročila z možem, ki jo je odpeljal. Misil je pač, da se bo njegov stric slednjim omeheal, toda ni računal s trdovratnostjo mojega strica. Moj stric je svojo hčer zavrnil, ji je odtegnil svojo roko in ji je izplačal samo skromno materino prehranjevanje.

"Na pismo, v katerem ga je prosila za odpuščanje ji je samo odgovoril, da ji bo le tedaj odpustil, ako se vrne sama, brez moža. To pa se ni zgodilo, in tako je postal stric puščavnik, ki se je bal ljudi. Moja sestrična je dala življenje sinu in je pozneje precej mlada umrla. O vsem tem sem izvedel le malo, kajti, kot sem vam že povedal, v navzočnosti mojega očeta o tem ni smel nikdo govoriti. Kar sem vedel, sem izvedel od njegovega starega sluga. Pa tudi ta ni mnogo vedel o tem.

"Šele od notarja, ki je bil v tej zadevi zaupnik mojega strica, sem izvedel, da se je mož moje sestrične drugič poročil. Z mojo sestrično je odpotoval v tujino in menda živi še sedaj tam. Notar njegovega naslova še ne ve, izvedel pa bo zanj pri banki s katero je moj stric posloval. Ta banka je prejela naročilo, da po smrti moje sestrične za njenega sina vsako četrtletje nekaš gotovo vsoto za njegovo vzgojo. Smrt njegove hčere ga je morala tako pretrsti, da je še vedno nekaj pošiljal za svojega vauka."

Gonda in njen oče sta to pripovedovanje z velikim zanimanjem poslušala in sta se pogosto pomembno pogledovala. Ko dr. Leyden urolkne, vpraša Rutar vse nemiren:

"Dragi gospod doktor, povejte mi sedaj samo še ime vašega strica, ki ga ves čas niste omenili, in mesto, kjer je živel, predno si je takaj kupil posestvo."

Začuden gleda Leyden v razvnete obraze očeta in hčere. "Moj stric se je pisal Waideborg in je živel v Gotesborgu. Z vzklikom se vrže Gonda svojemu očetu na prsi.

"O, oče, dragi oče, to je čudež, ki more rešiti Grego in bo vendar prišel sedaj k nam."

In joka vsled nemira in veselja.

"Ne razumem vas," pravi dr. Leyden začuden.

"Tako boste vse razumeli, gospod doktor. Kaj ne, vnuk vašega strica se po Grega Strasser in njegovi hčeri je bilo ime Helena?"

"Seveda!"

"Sedaj pa poslušajte: Herman Strasser, mož Helene Strasser, je plantažnik in je bil moj sosed. Vaša sestrična je bila prijateljica moj žene in Grega Strasser, ki se v hiši svojega očeta počuti zelo stisko in mu je popolnoma tuj, pa je prijatelj moje hčere. Tudi jaz ga imam zelo rad. Nerada sva ga pustila v norrijaznih razmerah na Ramovi, toda je bil prepričan, da bi od koga sprožil pomoč."

In Rutar in Gonda sedaj pripovedujeta, kar sta vedela o Gregi in kaj sta že vse naredila, da bi mu proti njegovi volji pomagala. Oče obširno pripoveduje o neprijaznih razmerah in o Gregovem trpljenju.

(Dalje prihodajlj.)

Lucky za Vas

-Je Lahka Kaja!

SVEŽI ZRAK - VEŽRANJE
- SOLNČNA LUČ
- in lahka kaja!

Vi, ki hočete skrbeti zase, pa tudi ljubite prijetnosti življenja - tukaj je cigareta, baš napravljena za vas. Kaja finega tobaka z bogatim okusom - ki je pa tudi prijetna z vami. Lahka kaja. Lucky!

Kaja, ki prav ravna z vami!

Vi, ki se zanimate za sport... in vi, ki se ne... oba imata vzrok, prav ravna s seboj... seči po lahki kaji... Lucky. Kajti lahka kaja je prijazna z vami. Prijetna za vas, ko vdihavate. Dobrotna za vaše grlo. In odkar je vaš Lucky... lahka kaja... napravljena iz izbranih srednjih listov tobaka, ima tudi dober okus, akoravno kadite ves dan. Zatorej je za kajenje, ki z vami prav ravna, pametno poseči po Lucky. In pomnite, zaščitite slavnega "Toasting" procesa se veseli le oni, ki kade Luckies.

"SWEEPSTAKES" NOVICI!

Nad 1760 ton papirja, kupljenega dosedaj!

Odkar so se začeli Vaši Lucky Strike "Sweepstakes", je bilo kupljenih več kot 1760 ton papirja za tiskanje "Sweepstakes" vstopnic. Le pomislite na to! To je dovolj papirja za napolnitev 88 tovornih vagonov.

Ali ste vi že pristopili? Ali ste dobili svojo izborne Lucky Strike? Naravnajte na "Your Hit Parade" - ob sredah in sobotah zvečer. Poslušajte, sodite in primerjajte melodije - potem poskusite svoje Lucky Strike "Sweepstakes." In če se ne kadite Luckies, kupite danes zavojček in jih tudi poskusite. Mogoče ste nekaj pogrešali. Cenili boste prednosti Luckies - Lahke Kaje bogatega, zrelega dela tobaka.

Luckies - lahka kaja

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA - "IT'S TOASTED"

JUGOSLAVIJA

preko
JUŽNE PROGE
"Solnčna pot Atlantika"

NAJBOLJ DIREKTNA PROGA
VULCANIA SATURNIA

26. SEPTEMBRA - 15. OKTOBRA - 31. OKTOBRA - 21. NOVOBEMBA

SLEKOVITA PROGA PREKO GENOVE

15 UR ŽELEZNIŠKE VOŽNJE DO VAŠE DOMOVINE

REX (Najhitrejša ladja C. SAVOIA) (Edino gyro-stabilizirana ladja sveta)

3. OKT. - 10. OKT. - 24. OKT. - 7. NOV. - 14. NOV.

Na vseh parnikih uživajte najboljšo hrano, ududno postrežbo in luksurjuzno udobnost, radi katere je Italian Line postala glasovita...

Za informacije in rezervacije, obrnite se na kateregakoli pooblaščenega agenta ali na 624 Fifth Ave., New York City

ITALIAN LINE

KDO JE STRELJAL?

V Pragi se je odigrala te dni nenavadna drama, ki se nikakor ni pojasnjena do kraja. V stanovanje madžarskega vojaškega atašeja pri praški vladni Štefana Ujszasyja je bila pozvana policija. Našla je tam mrtvo 37-letno rumunsko državljanko Margito Wandersteinovo ter 26-letnega šoferja Bela Szabo z rano na levi roki. Szabo je izpovedal, da ga je Wandersteinova v prepiru obstrelila, nato pa je obrnila orožje proti sebi in se ustrelila. Najemnik stanovanja, polkovnik Ujszasy, je bil v času,

odpotoval Ujszasy na Slovaško k menovrom čl. vojske, Wandersteinova in Szabo pa sta ostala doma. Podoba je, da je vladelo med njima stalno napeto razmerje, kajti vselej, ko je bil polkovnik z doma, so se odigravale med gospodinja in slugo dramatične scene.

Tudi topot sta se Wandersteinova in Szabo sporekla. Nankrat so počili trije strelji. Sosebi, ki so jih slišali, so takoj alarmirali policijo, ki pa je smela stopiti v hišo šele potem, ko je dobila za to dovoljenje od madžarskega poslanstva. Našli so Wandersteinovo v mlaki krvi na tleh mrtvo, šoferja pa ranjenega.

Čprav je ozadje krvave drame še nejasno, se zdi, da se je začel prepir zaradi tega, ker je Wandersteinova skušala od šoferja izvabiti priznanje, da se shaja polkovnik z drugimi ženskami. Ločnka je namreč ves čas računala s tem, da jo bo Ujszasy vzel za ženo. Polkovnik pa je polagoma rahljal to zvezo, kar je Wandersteinovo silno vznemirjalo Szabo so bili beje znani gospodarjevi odnosaji z drugimi ženskami, toda je molčal. Zato je Wandersteinova potegnila revolver in streljala na šoferja, potem pa je obrnila orožje proti sebi, in se usmrtila.

Szabo, ki je pri prvem zaslišanju to izpovedal, se je pri nadaljnjih zasliševanjih zapletel takšna protislovja, da ne verjamejo njegovi prvotni izjavi. Policije je zato odredila obdukcijo trupla Wandersteinove, da se dožene dejanski položaj.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod veljavno izkušnega spremljevalca.

26. septembra:	Paris v Havre Vulcania v Trst	4. novembra:	Queen Mary v Cherbourg
29. septembra:	Europa v Bremen	6. novembra:	Europa v Bremen
30. septembra:	Normandie v Havre	7. novembra:	Champfain v Havre Conte di Savoia v Genoa
1. oktobra:	Berengaria v Cherbourg	11. novembra:	Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
3. oktobra:	Rex v Genoa	14. novembra:	Rex v Genoa
7. oktobra:	Queen Mary v Cherbourg Manhattan v Havre	18. novembra:	Queen Mary v Cherbourg
9. oktobra:	Bremen v Bremen	20. novembra:	Bremen v Bremen
10. oktobra:	Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa	21. novembra:	Lafayette v Havre Saturnia v Trst
1. oktobra:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg	25. novembra:	Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
5. oktobra:	Saturnia v Trst	28. novembra:	Conte di Savoia v Genoa
6. oktobra:	Europa v Bremen	2. decembra:	Queen Mary v Cherbourg
10. oktobra:	Roma v Genoa	3. decembra:	Champfain v Havre
1. oktobra:	Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre	4. decembra:	Europa v Bremen
5. oktobra:	Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre	5. decembra:	Vulcania v Trst
9. oktobra:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg	9. decembra:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
12. decembra:	Rex v Genoa	15. decembra:	Bremen v Bremen
16. decembra:	Queen Mary v Cherbourg	23. decembra:	Normandie v Havre

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih po vešti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.